

§ 1 Justering av protokoll

Protokollet för den 2 oktober justerades.

§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövning

Talmannen anmälde att utdrag ur prot. 2015/16:4 för torsdagen den 15 oktober i ärende om subsidiaritetsprövning av EU-förslag hade kommit in från socialförsäkringsutskottet.

§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Följande skrivelser hade kommit in:

Interpellation 2015/16:58

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:58 Medborgarlön

av Fredrik Schulte (M)

Interpellationen kommer att besvaras den 3 november.

Skälet till dröjsmålet är inbokade resor och engagemang som inte kan ändras.

Stockholm den 15 oktober 2015

Arbetsmarknadsdepartementet

Ylva Johansson (S)

Enligt uppdrag

Catharina Nordlander

Tf. expeditions- och rättschef

Till riksdagen

Interpellation 2015/16:61 Beskattningen av människors kulturövning
av Helena Bouveng (M)

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 6 november 2015.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa.

Stockholm den 14 oktober 2015

Kulturdepartementet

Alice Bah Kuhnke (MP)

Enligt uppdrag

Daniel Ström

Expeditions- och rättschef

§ 4 Anmälan om faktapromemoria

Talmannen anmälde att följande faktapromemoria om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott: 2015/16:FPM7 EU:s externa agerande för att bemöta flyktingkrisen i Europa *JOIN(2015) 40* till utrikesutskottet

Svar på interpellation

§ 5 Svar på interpellation 2015/16:17 om Sveriges medverkan i Europols antiterroraktion i sociala medier

Anf. 1 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Roger Haddad har frågat mig om regeringen har beslutat att Sverige ska delta operativt i Europols insats i sociala medier mot terrorism, om jag och regeringen kommer att vidta nödvändiga åtgärder för att möjliggöra ett svenskt deltagande i insatsen samt hur jag och regeringen kommer att agera mot bakgrund av att hundratals ungdomar rekryteras för att resa till konfliktområdena i Irak och Syrien.

Europol har till uppgift att stödja och stärka EU-medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter i arbetet mot allvarlig brottslighet och terrorism. Den 12 mars i år enades rådet för rättsliga och inrikes frågor om att en särskild funktion skulle inrättas vid Europol. Syftet med den nya enheten är att motverka den rekrytering till terrorism som sker genom att våldsbejakande extremistiska budskap sprids via internet. Den nya enheten kallas European Union Internet Referral Unit, EU IRU.

Arbetsuppgifterna för EU IRU är att sammanställa information om var det förekommer terrorismpropaganda på nätet. I nästa steg analyserar enheten informationen med utgångspunkt i Europols mandat och EU:s rambeslut om bekämpande av terrorism. Om informationen bedöms vara terrorismpropaganda kommer man i ett tredje steg att kunna informera de företag som ansvarar för den plattform som informationen sprids på. Det kan exempelvis vara Facebook, Twitter eller Youtube. Förhoppningen är då att dessa företag har en användarpolicy som inte tillåter att deras plattformar utnyttjas för den typen av terrorismpropaganda. Det kommer dock inte att vara fråga om några ålägganden från Europols sida att stänga ned

webbsidor eller radera information. Det bygger på frivillighet från de privata aktörernas sida. Vid sidan av det här systemet kommer nationella myndigheter givetvis att fortsätta arbetet med att i möjligaste mån utreda de brott som kan ligga bakom.

Svenska brottsbekämpande myndigheter deltar aktivt i Europols arbete på många områden, inklusive den nyligen inrättade EU IRU. Samarbetet består i första hand av deltagande i möten och informationsutbyte.

Internationellt samarbete är i dag både en nödvändighet och en självklarhet, men den operativa bedömningen görs alltid av behörig myndighet. Säkerhetspolisen avgör alltså själv, utifrån ett operativt perspektiv, om information om terrorismpropaganda som påträffats på nätet ska skickas till Europol. På samma sätt beslutar Säkerhetspolisen själv vilka åtgärder som ska vidtas utifrån den information som Europol lämnar. När Säkerhetspolisen gör sina bedömningar är det min utgångspunkt att de väger in både rättsliga aspekter och den gemensamma nyttan av ett effektivt internationellt informationsutbyte.

Det är i detta sammanhang också viktigt att komma ihåg att det inte är enbart genom samarbetet i EU IRU som vi kan och ska motverka våldsbejakande extremistiska budskap på nätet. En av de viktigaste åtgärderna är att stärka barns och ungdomars förmåga att ifrågasätta antidemokratiska och våldsbejakande budskap. Ett sådant arbete pågår under ledning av Statens medieråd på uppdrag av regeringen. Sverige deltar också i ett nätverk med EU-stater för utveckling av strategisk kommunikation mot extremism och terrorism.

Regeringen tar krafttag på en rad områden för att bekämpa terrorism och våldsbejakande extremism. Bara de senaste veckorna har regeringen dels beslutat om en helt ny strategi mot terrorism, dels överlämnat en skrivelse till riksdagen, *Åtgärder för att göra samhället mer motståndskraftigt mot våldsbejakande extremism*, där man redovisar vidtagna åtgärder. På detta sätt rustar regeringen för att möta de utmaningar som finns.

Anf. 2 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! Tack, inrikesminister Anders Ygeman, för svaret på min interpellation! Bakgrunden är naturligtvis de hemska scener som vi dagligen matas med både i traditionella medier och inte minst i sociala medier, vilket också är temat för Folkpartiets interpellation.

I ett tv-inslag under våren kommenterade justitieministern planeringen av den här enheten inom den europeiska polisiära samarbetsorganisationen Europol och gav i princip uttryck för att man inte var en aktiv part i det samarbetet. Folkpartiet reagerade på det och har därefter ställt en skriftlig fråga till regeringen. Av svaret framkom det att vi visst deltar genom att bland annat stötta organisationen Europol. Det är sant att vi är medlemmar och bidrar ekonomiskt. Vi har också ett par tre polistjänstemän på plats samt från tullen.

Det kan inte ha undgått någon hur Islamiska staten på ett professionellt sätt bedriver skräckpropaganda, hur de dagligen producerar och sprider material med halshuggna människor, barn som utnyttjas och homosexuella som knuffas ned från byggnader. Det är hemska scener. Flera länder har reagerat på det, och de flesta tycker att det är avskräckande och måste stoppas på något sätt. Trots det fortsätter skräckpropagandan att spridas via våra medier, inte minst till våra ungdomar. Det sker alltså även i Sverige.

Prot. 2015/16:15
16 oktober

Svar på interpellation

Det finns till och med, herr talman, svenska terrorister som rest till Irak och Syrien, deltagit i och bedrivit terrorverksamhet och därefter kommit tillbaka, producerat, lagt ut bilder och förhärsligt dessa avskyvärda brott. Vad vi vet förekommer på enbart Twitter åtminstone 100 000 tweets, alltså kvitter, per dag från Islamiska staten. Det är bara ett av de sociala medierna. Därutöver finns Youtubeklipp och Facebookinlägg.

Frågan var om vi deltar operativt i Europol's antiterrorenhet från den 1 juli. Statsrådet säger i svaret att vi deltar i möten och har ett informationsutbyte. Jag besökte Europol den första veckan i september, och min tolkning är definitivt inte att vi deltar operativt, utan man träffas någon gång per månad eller varannan månad och får information. Det är dessutom inte Säkerhetspolisen som deltar utan den polistjänsteman som för tillfället befinner sig där, och det är det som är av intresse för Folkpartiet och den här interpellationsdebatten.

Om vi tycker att det är en viktig enhet, och det tycker vi, är frågan varför. Jo, därför att Sverige är ett av de fem till tio länder i Europa, herr talman, som är mest drabbade och utsatta när det gäller antalet ungdomar, i vårt fall svenska ungdomar, som reser till konfliktområdena i Irak och Syrien.

Jag vill gärna veta om det finns någon ambition eller någon tanke hos statsrådet att faktiskt växla upp vår insats i Europol.

Anf. 3 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Ja, vi deltar aktivt i Europol i både operativa och strategiska möten. Vi deltar i styrningen av Europol via styrelsemöten. Vi deltar också genom att vi använder EU IRU i den mån det finns sådan information på vårt språk som vi vill göra de olika leverantörerna uppmärksamma på för att därmed kunna använda deras regelverk.

Men nej, regeringen kommer inte att säga åt Säkerhetspolisen att de ska ha mer operativt arbete än de har i dag. Det arbete Säkerhetspolisen bedriver i dag är det som de har bedömt vara det mest effektiva. Det kan ju vara så, herr talman, att det finns information som Säkerhetspolisen inte vill anmäla till EU IRU och Europol för att man bedriver en förundersökning och i stället för att få en film borttagen från hemsidan vill få förövarna av brotten fällda i svensk domstol. Jag tror att vi kommer att få se ett antal sådana fall.

Anf. 4 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! Det var ett mycket kort inlägg av inrikesministern.

Jag är mycket bekymrad över att fler än 300 personer har rest till Syrien och Irak, de flesta för att delta i Islamiska statens terrorverksamhet. Åtminstone 100 personer är tillbaka i Sverige.

Både enligt vad Säkerhetspolisen säger och enligt vad Försvarshögskolan och de forskare som arbetar med detta dagligen menar är sociala medier det instrument som mest används för att rekrytera och radikalisera personer, inte bara i Europa utan även här i Sverige – i Östersund, i Göteborg, i Örebro och i Eskilstuna. Därför blir jag förvånad över att det inte finns en högre ambition att delta operativt.

När vi i justitieutskottet besökte Europol i Haag fick vi höra att man där inte hade någon särskild kontakt med Säpo, åtminstone inte operativt och definitivt inte när det gäller den här frågan. Både Morgan Johansson,

justitieministern, och inrikesministern har åkt fram och tillbaka till Bryssel och gjort stora utfästelser om sådant som också jag tycker är viktigt: Vi måste göra mer, och vi måste stoppa rekryteringen och radikaliseringen. Vi måste lagföra fler av de personer som ägnar sig åt dessa avskyvärda brott.

När det gäller sociala medier vet vi också av Säkerhetspolisens kommentarer att man har spaning där. Man vet till och med vilka personer som ägnar sig åt radikaliserings och försöker rekrytera på vissa webbplatser. Men ändå finns inte en enda av dessa personer bakom lås och bom. Det borde ju vara målet.

Har regeringen och inrikesministern någon uppfattning om hur stort detta problem är? Har ni gjort någon kartläggning av hur många sidor det handlar om? Har vi släckt ned några sidor? Jag menar då inte att myndigheten skulle ha gjort det utan att det skulle kunna ske i samråd med företagen. Är detta ett problem eller inte? Det är ju först om inrikesministern och regeringen tycker att detta är ett problem som de faktiskt kan komma tillbaka med politiska åtgärder.

Anf. 5 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Här blandar man ihop äpplen och päron, och apelsiner, jordgubbar och kiwifrukter till en stor fruktsallad. Låt mig komma med några viktiga påpekanden. Regeringen, svenska staten, svensk polis och svensk säkerhetspolis släcker inte ned hemsidor. Det är inte förenligt med regeringsformen och Sveriges grundlag. Däremot deltar svenska myndigheter i EU IRU och rapporterar sådant material som kan strida mot företagens egna användarregler, så att företagen kan bedöma det och i så fall själva ta bort materialet eller göra vad som är aktuellt enligt deras användarregler. Men svenska myndigheter har att leva upp till den svenska grundlagen.

Det är ett stort problem med radikaliserings och rekrytering på nätet. Men budskap måste mötas med motbudskap. Vi måste orka ta debatten med dem som står för det våldsförhärlikande budskapet. Det kan inte mötas med att vi släcker ned hemsidor eller inte orkar se det.

Det finns en relativt god bild av hur den här miljön ser ut. Men det är egentligen inte kopplat till frågan om EU IRU. Där måste polis och säkerhetspolis i varje enskilt fall fatta ett eget operativt beslut om det är till gagn för den verksamhet man bedriver att anmäla innehåll på en tjänst dit. Det kan ju finnas kraftiga operativa skäl som talar mot att anmäla sådant material dit. De personer det gäller kanske är föremål för polisens och Säkerhetspolisens arbete med just det som Roger Haddad och jag tycker är önskvärt, alltså förundersökning för att kunna sätta dem bakom lås och bom. Då kan det vara till nackdel om man anmäler enskilt innehåll på nätet.

Regeringen har lagt fram en samlad strategi mot terrorismen, en strategi som jag har noterat att Folkpartiet i hög grad delar. Det är jag tacksam för. Vi har också till riksdagen lagt fram en samlad strategi för vad vi vill göra för att motverka radikaliserings på nätet. Jag tror att även där har vi en stark samsyn mellan oss, Folkpartiet och flera andra partier i riksdagen. Min förhoppning och min absoluta tro är att detta, när vi nu också får lag-

Prot. 2015/16:15
16 oktober

Svar på interpellation

stiftning på plats där organisering, rekrytering och finansiering av terrorkrigsresor blir olagligt, också kommer att leda till att vi får väsentligt fler fällande domar.

Anf. 6 ROGER HADDAD (FP):

Herr talman! Folkpartiet har insett att detta är ett stort problem tidigare. Det finns regeringsdokument och riksdagsbeslut från 2008 och senast från 2011 där vi gav uppdrag och utbildningsresurser till Skolverket och Statens Medieråd som man presenterade 2013. Cecilia Malmström, före detta inrikeskommissionär, tog också initiativ till ett antiradikaliseringsnätverk på europeisk nivå. Vi har försökt uppmärksamma detta, men det räcker inte.

Jag gillar fruktsallad, men det har ingen relevans i den här debatten. Detta handlar just om Europol – det europeiska nätverket där polis, åklagare och säkerhetstjänst inom vissa gränser samarbetar mot grov organiserad brottslighet, människosmuggling, barnpornografi och också terrorism. Den punkt som är allra högst upp på Europol's dagordning just nu är terrorism. Det förvånar mig att Sverige inte deltar i kärnan av det arbetet.

Jag talade med Nederländernas representant. Hon sa att Sverige inte deltar i Niogruppen, där de länder som är mest utsatta i Europeiska unionen har avsatt resurser och personal och deltar operativt i ordets rätta bemärkelse och inte bara vid informationsmöten.

Jag har inte sagt att Säpo ska släcka ned hemsidor. Det står i svaret och i frågorna att man gör det i samarbete med Youtube, Twitter och Facebook. Europolchefen sa dock att målet för den här enheten just är att släcka ned terrorpropaganda på sociala medier för att få stopp på dessa tusentals hemsidor som dagligen lockar våra ungdomar från svenska städer till dessa krigsområden. Jag hoppas att det kommer mer från regeringen.

Anf. 7 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S):

Herr talman! Om Roger Haddad påstår att vi inte deltar operativt har Roger Haddad fel. Det stämmer att Sverige inte har någon sekonderad personal i Europol's EU IRU, men det är det bara två länder som har: Nederländerna, som Roger Haddad tydligen har träffat, och UK. De övriga 25 medlemsländerna har inte sekonderad personal.

Vi deltar operativt på alla sätt som man kan delta operativt – vid möten, i styrelser och i polissamarbeten. Jag träffade Europolchefen så sent som i fredags i Luxemburg, och jag har träffat Europolchefen i storleksordningen en gång i månaden, varannan månad. Det har aldrig vid något av de mötena förts fram att Sverige inte skulle delta på ett bra sätt eller att Sverige skulle kunna delta mer operativt. Det gör vi; det behöver inte Roger Haddad vara orolig för.

Det stämmer att Folkpartiet gjorde en del bra saker i regeringen. Det ska ni ha kredd för. Men det stämmer också att ni inte gjorde det som krävdes, att ni inte ändrade lagstiftningen så att vi lever upp till FN:s resolution 2178, att ni inte klarade att kriminalisera terrorkrigsresorna och att ni inte klarade att kriminalisera förberedelse för, organisering av och rekrytering till terrorkrigsresor.

Bakom min rygg sitter Urban Ahlin, som nu är talman, som skrev debattartiklar om det här och krävde detta av regeringen. Vad hände? Ingen-
ting. Det fanns inte ens ett papper på Justitiedepartementet om hur man

skulle påbörja arbetet. Det fanns inte ens ett utkast till direktiv till någon utredning. Så såg läget ut. Därför är det glädjande att vi nu har satt igång det – det finns ett färdigt utredningsförslag – och att vi nu i vinter kommer att stifta de lagar som krävs för att bekämpa terrorismen.

Prot. 2015/16:15
16 oktober

Svar på interpellation

Överläggningen var härmed avslutad.

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmälades och bordlades:

Motioner

med anledning av prop. 2015/16:3 Tydligare redovisningsregler och nya rapporteringskrav för utvinningsindustrin

2015/16:3253 av Caroline Szyber m.fl. (KD, M, C, FP)

med anledning av prop. 2015/16:13 Stärkta rättigheter för kollektivtrafikresenärer

2015/16:3251 av Lotta Johnsson Fornarve m.fl. (V)

med anledning av prop. 2015/16:23 Anställning under viss kompletterande utbildning

2015/16:3249 av Stefan Jakobsson m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2015/16:27 Riksrevisionens rapport om återfall i brott

2015/16:3250 av Beatrice Ask m.fl. (M)

2015/16:3252 av Andreas Carlson m.fl. (KD)

§ 7 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 15 oktober

2015/16:72 Högre utbildning

av *Helena Bouveng* (M)

till finansminister Magdalena Andersson (S)

2015/16:73 Utredning av välfärdstjänster

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)

2015/16:74 Tonåringar i lågstadiet

av *Maria Stockhaus* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2015/16:75 Jobben i exportindustrin

av *Christian Holm Barenfeld* (M)

till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

§ 8 Anmälan om fråga för skriftligt svar

Följande fråga för skriftligt svar hade framställts:

den 15 oktober

2015/16:145 Indirekt stöd till dömda terrorister i Palestina

av *Fredrik Schulte* (M)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 15 oktober

2015/16:56 Kommande parlamentsval i Myanmar

av *Hans Linde* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:57 Sveriges dialog med Myanmar om mänskliga rättigheter

av *Hans Linde* (V)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:90 Turkiskt förtryck av kurder

av *Markus Wiechel* (SD)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

2015/16:110 Ryssland

av *Ida Drougge* (M)

till utrikesminister Margot Wallström (S)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 9.20.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

TUULA ZETTERMAN

/Eva-Lena Ekman

§ 1 Justering av protokoll.....	1
§ 2 Anmälan om subsidiaritetsprövning.....	1
§ 3 Anmälan om fördröjda svar på interpellationer.....	1
§ 4 Anmälan om faktagromemoria	2
§ 5 Svar på interpellation 2015/16:17 om Sveriges medverkan i Europols antiterroraktion i sociala medier.....	2
Anf. 1 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	2
Anf. 2 ROGER HADDAD (FP).....	3
Anf. 3 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	4
Anf. 4 ROGER HADDAD (FP).....	4
Anf. 5 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	5
Anf. 6 ROGER HADDAD (FP).....	6
Anf. 7 Statsrådet ANDERS YGEMAN (S).....	6
§ 6 Bordläggning.....	7
§ 7 Anmälan om interpellationer.....	7
§ 8 Anmälan om fråga för skriftligt svar	8
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	8
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 9.20.....	8